

▶ RETOURADRES: Populierenlaan 61, 2925 CP Krimpen aan den IJssel ▶

Aan het College van Burgemeester en Wethouders
Van Krimpen aan den IJssel
Postbus 200
2920 AE Krimpen aan den IJssel

Betreft: advies inzake Uitvoeringsplan Hoogwaardig Handhaven

Krimpen aan den IJssel, 29 april 2016

Geacht College,

Wij realiseren ons dat het 'Uitvoeringsplan Hoogwaardig Handhaven' een specifiek onderdeel is van het algemene beleid van IJsselgemeenten. En we vinden het ook alleszins billijk dat dit plan zich toespitst op controle en het tegengaan van misbruik.

Zoals wij al eerder met u gecommuniceerd hebben, is echter de algemene teneur in beleidsstukken en nieuwsbrieven van IJsselgemeenten dat de uitkering-aanvragende-burger in principe niet te vertrouwen is: hij weigert aan zijn informatieplicht te voldoen, spant zich onvoldoende in om aan betaald werk te komen etc. etc. Wij hebben al eerder ernstig bezwaar gemaakt tegen deze attitude in woord en geschrift. Wij ervaren deze beleidstaal als een volkomen andere dan die wij gewend waren van de Sociale Dienst van Krimpen aan den IJssel. Onze stelling is: reserveer het fraudedenken alleen voor echte fraudegevallen.

Wij willen u aansporen tot het schrijven van een notitie waarin IJsselgemeenten omschrijft welke activiteiten zij onderneemt om samen met de uitkering-ontvangers te komen tot het vinden van betaald werk, zowel voor jong als oud, voor mensen met een beperking, met psychosociale problemen, mensen met grotere kansen op betaald werk, maar ook voor mensen die een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben.

Wij kunnen ons ook niet aan de indruk onttrekken dat IJsselgemeenten zich niet realiseert dat er in Nederland minimaal 600.000 werkzoekenden zijn, misschien wel een miljoen mensen omdat velen zich niet meer als zodanig laten registreren. Elke dag wordt onze samenleving opgeschrikt door massaontslagen, maar ook veel detailhandel en bijvoorbeeld zorginstellingen dreigen failliet te gaan waardoor er ook weer, soms veel, werkzoekenden bijkomen.

In dit verband denken wij aan een persoonlijke, stimulerende, ondersteunende, bemiddelende, positieve attitude, die daadwerkelijk op de persoonlijke situatie van werkzoekenden is toegesneden, het zogenoemde maatwerk.

- ▶ Rekening houdend met het in de eerste alinea van dit advies genoemde specifieke karakter van het beleidsstuk, willen wij op bepaalde onderdelen nog uw aandacht vestigen:
- a. Geconstateerd wordt dat er nieuwe groepen van de Participatiewet gebruik zullen gaan maken: mensen met een beperking (o.a. een laag IQ) en mensen met psychische problemen. Het beleidsstuk stelt dat voor deze groepen andere vormen van voorlichting en informatie vereist is. Daar zijn we het volledig mee eens. Anderzijds komen we in het beleidsstuk heel vaak tegen dat er meer digitaal gewerkt moet gaan worden, door zowel de uitvoeringsorganisatie en als door de cliënten. Minstens zit daar een behoorlijke spanning tussen deze twee fenomenen. Onze voorkeur gaat heel sterk uit naar meer mondeling contact tussen organisatie en burger, waarbij heel nadrukkelijk cliëntondersteuning aangeboden wordt. De frequentie van 'minimaal 1x per jaar een persoonlijk contact' is niet alleen in het algemeen, maar zeker voor deze specifieke groepen in onze ogen veel te weinig.
 - b. Wij verzoeken u om de beleidsuitgangspunten 'vroegtijdig informeren' en 'optimaliseren van de dienstverlening' uitvoeriger te beschrijven. Nu gaat 90% van het beleidsstuk alleen over de andere twee beleidsuitgangspunten: 'controleren op maat' en 'daadwerkelijk sanctioneren'.
 - c. Tijdens de bespreking van het beleidsstuk in aanwezigheid van de heer P. Kaufman is ons toegezegd dat er cijfers geleverd zullen worden over de verhoogde kansen op fraude bij bepaalde bevolkingsgroepen, o.a. éénoudergezinnen. Nu is er het grote risico dat deze bevolkingsgroep nogal gestigmatiseerd wordt. Wij bepleiten een genuanceerde attitude tegenover deze bevolkingsgroep.
 - d. Wij zijn tevreden over uw voornemen om extra aandacht te besteden aan voorlichting en dienstverlening inzake het niet-gebruik van voorzieningen. Regelmatig verschijnen onderzoeken waaruit blijkt dat nog veel burgers onvoldoende op de hoogte zijn of de toegang tot toeslagen en voorzieningen te moeilijk vinden. Hierdoor doen zij zichzelf tekort. Wellicht kan door betere voorlichting over deze voorzieningen fraude worden teruggedrongen.
 - e. Op blz. 11 gaat u uitvoerig in op de beoogde integrale aanpak binnen het sociale domein. Vanzelfsprekend juichen wij deze integrale benadering toe. Het stemt ons ook tot tevredenheid dat u oog hebt voor de mogelijke gevolgen van sanctionering, boetes, weigeren of opschorten van uitkeringen voor de sociale componenten als woonuitzetting, kwetsbare positie van kinderen in arme gezinnen e.d. Echter vinden wij het opmerkelijk dat de beslissing over al of niet interveniëren in het uitkeringstraject ligt bij IJsselgemeenten. Wij geven u in sterke overweging om deze beslissing te leggen bij B&W van de afzonderlijke gemeenten.
 - f. Wij vragen uw aandacht voor het risico dat bij het opleggen van de arbeidsplicht een mantelzorgboete kan ontstaan. Wij stellen het hanteren van een hardheidsclausule in dergelijke situaties voor.
 - g. Wij vinden het toch onbevredigend dat de indirecte personeelskosten niet vast te stellen zouden zijn. De suggestie wordt gewekt dat de hoogte van de kosten van het Team Handhaving al voldoende reden is om tevreden te zijn met de resultaten van de handhaving. De verhoudingen ten opzichte van het aantal gevraagde en verstrekte uitkeringen in de tabellen (blz. 20) ontbreken. Zie in dit verband ook hoofdstuk 8, resultaten en rapportage (blz. 21). Wij vragen u om inzichtelijk te maken hoe de verhouding is als alle indirecte kosten ook meegenomen zouden worden.

- ▶ h. Omdat de verwachting is dat er nog veel aan de wet en uitvoeringsregels veranderd zal worden, inclusief de jurisprudentie, verdient het ons inziens aanbeveling om meer dan 1x per jaar aan de Colleges en Gemeenteraden te rapporteren. We bepleiten een frequentie van 3x per jaar.

Tot slot willen wij opmerken dat wij lang niet op alle in onze vergadering besproken punten in dit advies zijn ingegaan. Wij hopen in de toekomst regelmatig op een constructieve wijze met het management van IJsselgemeenten te overleggen, waarbij vragen en onduidelijkheden opgehelderd kunnen worden.

Wij stellen het zeer op prijs om een schriftelijke reactie van u te ontvangen op de door ons hierboven vermelde punten.

Met vriendelijke groet,

J.H. Vreeken, voorzitter

H. van der Sijden, secretaris